

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, színház-utca 95. sz. a.,
I. em. hátul az udvarban,
hol a szerkesztő hétköznapiakon délelőtt
10—12 óra között,
és Bolonya, mester-utca 325. sz. a.,
hol minden délután található.
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben házhoz hordva, v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt; félévre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sorért 4 kr. (1—10 sor
helyre 40 kr.) Nagyobb és többszöri hirde-
téseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bélyegdíja 30 kr.
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendők.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Ekestein Gusztáv; Bécsben: Daube G. L. s társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

18. szám.

Brassó, Szombat, február 13-án.

II. évfolyam 1886.

A magyar állam és a nemzetiségek.

II.

Szilágyi Dezső a nemzetiségi kérdésben azon álláspontra helyezkedett, a melyre minden jó magyar ember fog helyezkedni. — A politikai pártok között lehetnek eltérések politikai kérdésekben; vannak is s gyakran sokkal nagyobb dimenziókat öltenek ezek, mint épen a közügy kíváná. Egy dologban azonban a magyar politikai pártok között nem volt soha s nincs is ellentét: a hazafiság dologában. Ha arról van szó, hogy a magyar állam magyar jellegét kell megvédeni szemben annak ellenségeivel, akkor elnémul minden pártérdek s Tisza Kálmán egy táborban látja magát Madarász Józseffel vagy Csánády Sándorral.

Igy is kell annak lennie, csak így fogjuk e hazát megvédeni bel- s kültámadások ellen.

Ezt proklamálta Szilágyi Dezső is, midőn provokáltatva Babes Vincze magyarellenes beszéde által, a nemzetiségi kérdésben felszólt. Keményen bánt el azon újabb nemzetiségi irányeszméssel, melyek különösen a románok között kaptak lábra s a melyek a hazafiasságot, sőt mi több, a magyar állam iránt való tiszteletet feltételekhez szokták kötni. Ugy leczkértette meg Babes urat s társait, mint a kormányelnökön kívül még senki. Azért azonban megvolt beszédének azon nagy jelentősége is, hogy mikor a hypokrizis eme doktrínájáról kiméletlen kézzel lerántotta a leplet, nem esett tulzásba.

Megfejtette Babesnek, hogy mit értenek ők az „erdélyi autonómia“ alatt. Ez a román nemzetiség politikai alakulását jelentené Erdély elnevezés alatt. — S vajjon nem-e kizárólag ez a dolog háttere? S vajjon nem azt jelentené-e, hogy Magyarország, ezen egységes állam kisebb-nagyobb mérvű autonomikus darabokra osztassék?

„Ez oly irány — úgy mond ő — melyben mi soha találkozni nem fogunk, ez azon irány, melyet mi föltétlenül és mindig és mindnyájan különbség nélkül kizártnak tekintünk, még pedig nem elbizakodottságból, nem gyűlöletből, hanem kizártnak tekintjük azért, mert nekünk az a meggyőződésünk, hogy ezen földön vagy egy magyar állam van, vagy egy egységes állam nem létezhetik.“

Nem is fog létezhetni soha. Ha egykor e helyen elbukott a magyar nemzet, úgy vége

e helyen az állami létnek. S vajjon érdekében áll-e s állhat-e ez a mi nemzetiségeinknek?... Kötve hiszszük. Mert — föltéve, de meg nem engedve — legyen ez állam valaha akár Románia, akár Oroszország, vagy akár más birodalom: oly s annyi szabadságot egy nemzetiség sem fog élvezni soha, mint ma Magyarországon kivétel nélkül mindegyik élvez.

Kisértének meg ezt csak nyolcz napig a nemzetiségek, bizonyára nem kívánnák azt.

Szilágyi Dezső elég ékesszólással s meggyőzéssel fejtette ki nekik álláspontját — mely egyszersmind a nemzetálláspontja is — midőn államellenes aspirációikról beszélt. Jobban s nyiltabban ezt kifejezni már nem is lehet. Szavai megnyugtatóan szolgálhatnak azoknak, kik e hazát velünk együtt hazájuknak vallják s szeretik; de méreg lesznek Babes urnak s társainak. Szavai nemzetiségi politikánk egész programját nyújtják. Okuljanak belőle azok, a kiket illet. Ime, itt adjuk e részletet:

„Államunknak, úgy a mint azt feladataira egyedül alkalmasnak tartjuk, az a természete, hogy a nemzetiségek külön politikai alakulása, azoknak oly szervezése, hogy jogaik ne egyetemes állampolgári jogok, hanem egy nemzetiségi szervezet külön jogai legyenek: vele meg nem egyeztethető. Akár úgy képzeljük azt, hogy külön territoriumon alakuljanak, akár territorium nélkül, mint külön politikai organizmus alkotassanak meg. Ez politikai irányunk. A kik ezzel egyetértenek, azokkal összeolvadunk közös polgári jogokban és kötelességekben, ezekkel akarunk mindnyájunk javáért vállvetve működni; a kik ezekkel ellentétben vannak, azokkal meg fogunk küzdeni.“

A mit Szilágyi az „erdélyi autonómiáról“ mondott, illetve azon összehasonlításról, melyet Babes Vincze a románok s Horvát-Szlavonia között tett, ahhoz nincs mit hozzászólnunk; ha csak ki nem javítjuk Szilágyi egy kifejezését; Ezt mondá ugyanis Szilágyi:

„Valóságos eszmezavarnak kell tartanom t. képviselőtársam felszólalásának azon részét, hol román polgártársaink helyzetét a magyar államban egészen a horvát nemzet helyzetével hasonlónak állítja és őket politikai alakulásra, legalább éshetőleg vágyakozóknak tünteti fel.“

Nyelvhiba-e, avagy sajtóhiba-e csak, azt nem tudjuk, de azt hiszszük, „eszmezavar“ helyett Szilágyi mást akart mondani. Azt t. i., a mi Babesre és tulzó társaira csakugyan reálilik s különösen ezen fellépésére. Nem eszme,

hanem elmezavar. Csak egy betű különbség az egész s azt hiszszük, csakugyan tévedés van a dologban.

Legtálalóbb azonban az egész beszédben azon definiczió, melyet Szilágyi a nemzetiségeknek a magyar államról adott. Annyiszor hallották ezt a nemzetiségek a kormány padjairól, hogy már magok is tudhatnák s mint a kakas kukorikolását, ők is szembehunyva mondhatnák el ezt. Az nem fogott rajtok. — Most lássák csak, mint definiálja azt egy magyar ellenzéki ember:

„A magyar állam abban áll, hogy a mi állami alakulás, tehát politikai alakulás, annak karaktere magyar, annak kormányzata magyar törvényhozása magyar, bíraskodása magyar, az állami funkciókat magyarul teljesítse. Minden egységes államnak van nemzeti jellege: mi egységes állam vagyunk, eltekintve Horvát-Szlavonországhoz való viszonyainktól. Abban a körben, a miben egységes, ennek az államnak nemzeti jellege magyar. A magyar állam még abban is áll, hogy az állami nyelv magyar. Nincs egységes állam állami nyelv nélkül; az állam egyik fenntartó ereje, egyik elengedhetlen feladata, hogy egy nyelv, mely a közlekedésnek és forgalomnak nem csak általános ismert nyelve, de a melyen művelődési hivatását, feladatait kiválólag megoldja. És ez nálunk a magyar.“

A fajokra nézve semmi jogkülönbséget nem ismer a magyar törvény. Mi egy nemzetiség iránt sem viseltetünk bizalmatlansággal, mint egy normál államban, s a loyális kulturai törekvést pártoljuk, de ha felhasználják a törvénybe irt szabadságot arra, hogy támadásokat intézzenek ellenünk, ne képzeljenek oly bárgyu nemzetnek, hogy mi azt eltűrjük.“

Ezek a Szilágyi remek beszédének főbb momentumai; ezek azok, mikbe a nemzetiségek első sorban fognak belekötni.

A „Gazeta“ s „Tribuna“ nem tudnak megbarátkozni a Tisza-kormánynyal s szeretnék, ha más kormány ülne helyébe; attól többet remélnek a román nemzet számára. Most hallották Szilágyi Dezsőt a nemzetiségi kérdéstről nyilatkozni. Mit gondolnak: vajjon ő többet adni nekik?... Talán, de olyat, a mit nem kívánnak. S mit gondol, mit jelentenek azok az általános helyeslések — pártkülönbség nélkül — melyek Szilágyi beszédét kísérték?

Azt, hogy a Kárpátoktól az Adriáig nincs magyar ember, a ki megvetéssel ne fordulna el attól, ki a hazafiságot, hazája iránti szeretetét feltételekhez köti.

Ezt meg is érdemli, bárki is legyen az.

A „BRASSÓ“ TÁRCZAJA.

B á l b a n.

Még nem kezdődött meg a vialom. A csillárok fehér lángjai reszketve libegnek-lobognak a tiszta légkörben. Sajnos, hogy parket-koczkák nem fényeskedhetnek versenyt óriási tükrök üvegeivel.

Üresen áll még a lady patronesse emelvénye. Néhány gondosan kiöltözött rendező végig egyengeti frizuráját a tükrök előtt.

Itt-ott egy korai vendég igazgatja haját vagy nyakkendőjét. Olyan a táncsterem, mint valami harczytér a nagy csata előtt. Fenn a karzaton felfegyverkezve ül a zenekar, de nem Berkes és még Galuska sem, hogy ezek zendítenék rá a csárdást. Egy-két hölgy már a toilette-szobában ül. Hiába, mi Brassón nagy urak vagyunk. Ha 8 órára van mondva a kezdet, csak fél 10 órakor kezdünk szállingózni. Noblesse oblige! Nem sietnek az anyagi teremtesek.

Csak már jönnének, nehogy az idő kárba vesszen! De nini, jönnek, csak megigazítják öltözekeiket, karcsu, finom ujjai idegesen babrálnak feltűzött selemfürteik között, mikből halvány thearózsa — vagy egyéb virág árasztja gyengéd illatát. A mamák — azok az áldott jó mamák! — még egyszer inspicziroznak minden fodrot, minden apró csipkediszt. Ez a mostani divat ígézően tünteti fel a kerek, husos, izmos, kecses kacsókat és karokat. Még egy fodorigazítás, egy gombostű, egy simítás — és előre!

A fiatalság a terem ajtaja előtt áll. Oh, csak jönné már! Ki-2 kérdi a szemézőt. Azt majd látod. Fülébe sug valamit. A fiu elpirosodik és halk hangon mondja: igen! — Csend! nép tolong. Jó a legszebb leány. Fehér anyagi ruha fedi karcsu termetét. Ez lesz a bálkirályné. Apja a legnépies és legkedveltebb emberek egyike, most büszkén áll a leányka háta mögött. A mama még igazít valamit egy fodron. A teremben lassanként összegyűlt a legszebb közönség. Az érkezők némelyike mély gyászba van borulva a kedvöket rontott családi balesemény folytán. Itt nem tartanak nagy beszédeket a kath. autonómia-áról, nem gondol e helyütt senki a vallás- és közoktatásügyi miniszterium költségvetésére. Itt a frakk és egyenruha mellett hosszú tógát is láthatni; van itt magyar, román és szász; van katolikus, protestáns, unitárius, zsidók; ereskedő, bíró, katona, hivatalnok, gyáros, iparos együtt mulat egy fedél alatt. Boldogan érzi magát itt a nőtlen, és szeretni epedve tudó jegyző ép úgy, mint a hegyes orru cipző daczára a bukástól nem félő kereskedő-segéd. Harczyba küldé itt vallás- és nemzetkülönbség nélkül a jó papa gyermekét és a Krisztus hívők között nagyon jól érzi magát Izrael leányka. Itt nem volna oka Irányinak a vallás-szabadságot és jogegyenlőséget sürgetni — itt Dienstl-Rüstov affaire nem talál tápot.

És egyszerre harsog a zene. Oh be kár, hogy a cigányok vonója nem tánczolhat vigan a hegedűk hurjain és a csárdás rithmikus akkordjai heves lendülettel nem csalogathatják úgy istenesen az ifjú rokat. A katona banda jól húzza a Gott-erhaltet és Walzert, és Krausz ur zenekara igen díszletesen működik, de hiába, a cigányra nem lehet mondani:

Pár pillanat alatt megváltozott a terem képe. A táncz megkezdődött. Néhány bátrabb kedély, néhány vállalkozó szellem, afféle bravour-tánczosok, a kik zavartalanul kiállják a közönség kritikus vizsgálódásait, megkezdék a csatározást. Mikor lesz Brassón az, mit régen kívántam, hogy közvetlen közelben a cigányok előtt ott járják a csárdást. Ez volna már a valóságos nemzeti szokás. Csak az, a ki tánczos ember, az méltányolja azt a különben érthetetlen tolongást, mely a csárdás közben a cigány körül támad. Ekkor a zenének nemcsak az a szerepe, hogy utánna mozogjon a láb, hanem a kedély is belemerül azokba a változatos érzelmes hangokba, azokba a siró, majd kacagó akkordokba, melyek végigesiklandozzák a lelket. Sajnálom, hogy feladtam a tánczot, vagyis az engem. De bizony-bizony, csak a cigány előtt állva vesz rajtam is erőt az élvezet vágya s utána egyengetem magamat a pezsdülő muzsikának, lábommal egy-egy koreografikus vonást rajzolok a padimentumra, habár nézőnek maradok is. És egyetlen táncz nézése sem szerez annyi gyönyörűséget, mint a csárdásé, de egyetlen tánczé sem szerez annyi botránkozást sem, mint a csárdásé. Mert egyetlen tánczban sem nyilvánulhat úgy a tánczos ügyességével együtt annak bosszantó ügyetlensége, mint ebben a mi gyönyörű nemzeti tánczunkban. És igazán gyakran elfog a keserűség, ha látom, hogy egyik-másik ember hogyan teszi tönkre a csárdás finom rithmusát, hogyan csufolja meg nemes méltóságát, hogyan vetkőzteti ki nyalka, tősgyökerező jellegéből, beleegyezően valzert, mazurkát, olykor-olykor még a léha kánkánt is. Miért is tartja az a ki,

Belföld.

Országgyűlés. A képviselőházban febr. 9-én is élénken folyt a vita a vallás- és közoktatásügyi miniszterium költségvetése fölött. Herman Ottó ismét támadást intézett az egyetemi tanárok ellen, kiknek nevében Szilágyi Dezső élesen visszavágott. A középiskolák cziménél pedig Thaly Kálmán idézett föl egy kis vihart, midőn a jezsuiták ellen kelt ki és Rosivált „titkos jezsuita“-nak nevezte, a miért az elnök őt rendreutasította. Komlóssy Ferencz azzal vádolta Thalyt, hogy megzavarja a felekezetek közötti egyetértést, a mi zajos derűtséget keltett. Trefort miniszter ismételt felszólalt, a felhozottakra válaszolva és különösen utolsó beszédében nagy sikerrel polemizál, Thaly ellen, a ki folytonos közbeszólásaival hiába igyekezett a minisztert kizárni sodrából.

Másnap febr. 10-én a vita folyamán számos szónok a tanítók fizetésének javítását sürgette. Trefort miniszter megjegyezte, hogy ez inkább a társadalmat illeti, mert nem a miniszter határozza meg a tanítók fizetését; máskülönből attól tart, hogy, ha a népiskolák újjászervezésére törvényjavaslat előterjesztetik, ép úgy, mint a középiskolai törvény, évekig marad napirenden s kellemetlen surlódásokra ad alkalmat. Irányi beszédében elismeri Trefort érdemeit, de a közoktatásügy hiányai elől nem zárkozhatik el. Számos község — ugymond — népiskola nélkül van, s a tanfelügyelők felügyelete nem elég hatályos. Határozati javaslatot nyújt be a bajok orvoslására.

Külföld.

A keleti válság.

Szmirna, febr. 11. Az orosz hadihajók, melyeknek részt kellett volna venniük a Görögország elleni flottademonstrációban, ide érkeztek. Határozottan állítják, hogy e hajók ellenparancsot kaptak és egyelőre itt maradnak.

Belgrád, febr. 11. Horvathovics elnök megsejmelte tegnap Nisben a löszerkészletet s jelentést tett a hadügyminiszternek, hogy Koka-Mauser-féle fegyverekhez 11 millió, a Peabody-fegyverekhez 29 millió töltény van készletben. A csapatok egészségi állapota kielégítő. A kragujevaczi tölténygyárban éjjel-nappal dolgoznak. A hideg tegnap 9—11 fok volt.

Zajos jelenet a porosz képviselőházban. A porosz képviselőházban 9-én viharos jelenet játszódott le Rickert és Puttkammer közt. Rickert megróttá azt a körülményt, hogy a hivatalos kerületi lapoknak Bismarck legutóbbi lengyel-ellenes beszéde a szabadelvű párt ellen irányuló fölratokkal ellátva küldetett meg, s mikor Puttkammer ezt maga is beismerte, Rickert azt kiáltotta feléje: „Ez gyalázatos és szánalomraméltó eljárás.“ Ezek a szavak nagy zajt idéztek aztán elő.

Bukarest megerősítése. A kamara elfogadta a kormány előterjesztését Bukarest megerősítése tárgyában. A munkálatok 1890-ben lesznek befejezve. A költségekre egyelőre hat millió rente bocsátatik ki. Az összköltségek sokkal nagyobbak lesznek.

Román lapszemle.

Fel van jegyezve a krónikákban, hogy miután Mihály vóda 1599-ben Báthory Endrét, Erdély fejedelmét Schellenbergnél százezer forintért lengyel, magyar és román zsoldosaival legyőzte, Gy.-Fejérvárt egykor az az eredeti ötlete támadott, hogy egy rakás magyar és román — akkor még oláh — legényt mogyorófa-

pálczával felfegyvereztetett s egymásra uszította, hogy lássa, melyik győzi le a másikat. Nagy szomorúságára a magyar fiúk lettek a győztesek. Mi köze ennek a régi históriának a mi román lapszemlénkkel? Az a köze, hogy ez a régi história ma is meg-megújul, feltámad sirjából és foly a harc, hangzik a supp, supp; de nem mogyorófa pálczákkal, hanem a parlamentekben Budapesten és Bukarestben s a hírlapokban Magyarországon és Romániában. Hogy a parlamentekben ott a Dimbovieza mellett a Märzescu-k, idehaza a Babések kaptak ki, azt már tudjuk. Hogy a romániai ellenzék szünetlen faragja a mogyorófa pálczákat s küldözgeti be hozzánk most hírlapok, majd véres proklamációk alakjában, ezt sem tagadhatjuk. Mig e harc csak a lapokban és szóval járja: Bretiano, Ghika Demeter, Tisza, Apponyi, Szilágyi, Irányi el fogják páholni a Gurban, Babes, Märzescu, Cogalniceano vitézeket. Igen, de hátha puskára kerül a dolog? Nem oda Buda! Tisza és Bretiano nagyon jól ismerik e vitézeket. Nem ok nélkül hasonlította magát kertészhez, a ki lesi a vakondokat. Nem arról van most szó, hogy a magyarhoni és romániai ifjuság mogyorófa pálczával egymásra rontson és küzdelmével eldöntse két haza sorsát; még arról sem, hogy a magyar-román legények a magyar legényekkel össze-tűzzenek; hanem arról, hogy van-e létjoga politikai szereplésre olyan elemnek Romániában és Ungáriában, a mely e két ország történelmi multját akarná, ha tehetné, összerombolni, Romániát a Tiszáig terjeszteni, söröskancsók mellett az Orfeumban azzal kérkedni, hogy a magyar nadrágot Budapesten a Dunába áztatják? Erre szokta mondani Bretiano: »Hadd beszéljék ki magukat.«

Már mi türes-tagadás, a mi nemzetiségi lapjaink is a mogyorófa-pálczákat képviselik. Suhogtatnak a levegőben mindennap; de erre is csak azt feleljük: hadd mulassák magukat. Hanem mikor aztán a magyar embernek az orra felé kezdenek hadonázni, hogy ennek mi lesz a következtése, azt a „Tribuna“ fogja megmondani, a kinek még egy Babes sem elég tizpróbás román. Hogyan merte Babes azt mondani az országgyűlésen, hogy az ő gyermekei jobban tudnak magyarul, mint románul? E helyett a „Tribuna“ szerint ezt kellett volna mondania: »A mi helyzetünk a magyar királyságban annyira súlyos, hogy még olyan ember is, minő ő kedme*, nem adhat gyermekeinek valódi mivelt emberhez illő nevelést; mert hiában, a modern államban szomorú az olyan ember helyzete, a ki nem bírja annak a népnek nyelvét, a melynek tagja.« — Már mi ezután szentül hisszük, hogy Babes nem fog addig a magyar parlamentben beszélni, a míg a „Tribuna“-tól nem kér egy ilyen pántlikás mogyorófa pálczákat. Hogy is ne, midőn a „Tribuna“ szerint okos egy ember Babes, a ki jól tudja, hogy az egész román közvéleménnyel ellentétbe helyezi magát, ha megengedi, hogy csak az a román lehet jó hazafi, a ki jobban tudja a magyar nyelvet, mint a román. Sok vad bogara van a világnak!

A bukaresti „Telegraful“ arról vezérczikkezz, hogy az ellenzék soraiban antidynasztikus mozgalom indult meg s egész Barnutiú Simonig jutottak. Barnutiú Simon egyike az 1848-iki balázsfalvi események gyászos emlékü vezetőinek. »A hadjárat a trón ellen van in-

*) Csángó szó.

Cz.

tézve; mindazt utánnymutatják, a mit az idegen uralkodó ellen elvben elmondogattak. A konzervatívek a monarchiai elvnek nem támogatói. Ők a monarchiával vannak, ha ez velük van, revolutionárok a legrosszabb fajtából.“ Megmosdatja keményen a »Telegr.« a konzervatíveket, melynek értelme oda lyukad, hogy nő, csak mozogjatok... Ugyan e lap írja, hogy a „Slaveanin“ és „Zora“ bolgár lapok abban a véleményben vannak, hogy a bukaresti békekonferencia nem fogja célját elérni s ezért azt tanácsolják a bolgár kormánynak, hogy készüljön tavaszra a háboru folytatására.

A „Gazeta“ újságolja, hogy Molnár Mihály háromszéki székely Prallából jöve, Ploesten a Haralambie Bezslu vendéglőben az indóháznál hirtelen meghalt, boncolás végett a hullát kórházba vitték, mert a nő, ki Molnárral jött, azon gyanu alatt áll, hogy megmérgezte volna.

Ugyan a »Gazeta« szerint „mióta Bethlen a kultüregylet fészke lett, azóta a vidéki magyarok központjává is lett. Bálokat adnak magyarosító czélokra s a mi még hallatlanabb: még egy-egy román is oda-vetődik félelemből, nehogy elveszítse mindennapi kenyérét.“ Már ez mégis szörnyűség. Mikor a Bethlenben szervezendő román népkönyvtára felhívást bocsátottak ki a „Gazeta“-ban, az a maga rendén volt, de kultüregylet!! De hát minek idézzem mindazt a sok léhaságot, a mivel a „Gaz.“ éhezeti olvasóit?... Hogy Tisza nyilatkozatával nincs megelégedve, ezt mondanom sem kellene. „Vigyázzon magára nehogy leessék, habár most magasan is áll Tisza ur!“ Meg fogja köszönni ezt az okos tanácsot, mihelyt tudomására jut. Most már hisszük, hogy vigyázni fog Tisza magára, főleg ha megtudja, hogy nem vakondal van dolga, hanem olyan prófétával, aki 1884-ben megjósolta azt, a mik ma történnek. Bismarck, Tisza, Bretiano reakzionáriusok. Le a kalappal!

Czenkalji.

Titkári jelentés.

(Felolvastatt a magyar »Dalegylet« idei közgyűlésén.)

Tisztelt közgyűlés!

Alapszabályaink 15. szakasza értelmében van szerencsém az egyesület lefolyt évi tevékenységéről s az egyesületet illető fontosabb eseményekről, valamint az igazgató választmányának működéséről és a pénzügyi viszonyokról általánosságban szóló évi jelentésemet a következőkben előterjeszteni.

A mult 1885. évi január hó 18-án tartott tisztújító közgyűlésben közfelkiáltással megválasztott igazgató választmány tartott összesen 10 ülést a tagok érdeklődő részvétele mellett s hozott azokban számszerint mintegy 75 határozatot, melyek által egyfelől az egyesület jól felfogott érdekeit a szükséghez képest előmozdítani, másfelől annak minél szilárdabb alapot biztosítani igyekezett.

Nevezetesen: az 1885. január 30-án és február 6-án tartott két első választmányi ülés az egyesület belügyeinek rendezésével, a tanórak számának s idejének megállapításával, a működő tagoknak hangnemek szerinti osztályozásával foglalkozott; tárgyalta egy Bukarestbe rendezendő kirándulás módjait, mely terv azonban részint az ottani kedvezőtlen viszonyokról érkezett információk, részint a kolozsvári egyetemen épen ezen időben felmerült román mozgalmak álta-

Bizony sajnos, de Brassón ritka a jó csárdás-tánczos. Mert nagy csaldás ám az, hogy a csárdásban a banális hóbortnak szabadsága van; hogy a czifra figurázás, éktelen lábdobogás s a zeneütemeknek a czípő hegyével való ügyes kiverése teszi nagyszerűvé ezt a tánczot. A sima egyszerűségnek s a férfias eleganciának egyetlen tánczban sem kell oly finoman egyesülni a láb figurázásával, mint a csárdásban. Gyakran láttam Brassón olyan kapálódzást, a mely igazán kétségbeesítő, azután láttam afféle bravurmesterkedést, mely megjárja a balletben, de nem a salonban. Az igazi csárdás tánczos nem hajlong, nem kurjant, nem veti szét a lábát, hanem rangos méltósággal egy helyen figurázik és lába dobogásával hibátlanul veri ki a zene taktusát.

Ne adja a magyarok istene, hogy oda jussunk, hogy teljesen kivesszünk nemzeti tánczunkból mindaz, a mi szép, mert, hogy Heine mondását használjam, egyre általánosabbá válik az, hogy a „két bal lábbal“ tánczolják a csárdást.

No, de hagyjuk a csárdást. Van az országban elég, ki jól tánczolja. Nézzünk végig a termen. A fiatalság erősen benne van a tánczban és a fiatal nőknek két kitűnő disze valószínűs ostromoknak van kitéve. Oh, azok az egyenruhások! Ők nem attaquirozzák annyira a leányokat, a fiatal menyecskék jobban tetszenek nekik, miről meg is győződik a megjelent legifjabbik menyecske.

Nagyban foly a táncz és kifáradhatatlan „Jünger“ vannak. Bizony-bizony kezdem irigyelni sorsukat. Édes kimerülés, kéjes erőtlenség, tükröződik a szemükben, a szájukon, a kezükön, a lábukon.

És akárki mit mondjon, szép a leány, mikor ugy kimerülve csaknem leroskad az aggódó mama mellé a bárszony pamlagra. Arczára piros rózsákat fakaszt a gyönyör, ragyogó tüzzel telt szemekre lecsukja pilláit, s apró, gyöngyszín glaciába gyurt kezeivel sebesen forgatja tollas legyezőjét. Nem szól a kicsike, mert nem képes reá; hangos lihegéssel szívja magába a hűsített levegőt, mialatt keble hullámoz, szíve erősen dobog; agyának nincs gondolata, lelkének nincs vágya: kimerült hüvelyében a lélek is pihenőt tart.

Ámde egyszerre vége a pihenésnek. A fiatalság nem hágy a kicsinyeknek békét. Ő ki van kiáltva — csendesben — bálkirálynénak. Atyja hiába füstöl csibukjából nagy karikásan a mellék teremben. Vissza a leányát, mert megkezdődött a forgó, szédítő áradatja a legtöbb gyönyört nyújtó táncznak. Rohannak, karvarognak a párok. Az ügyes vezetők éles szögbe idomított karjaikkal csinálnak helyet maguknak a forgó tömegekben, s ha egy kis tisztást látnak, sebes suhánással iramodnak tova. — De egyszerre zaj riad. A mellékszobából is felugornak az emberek a nyugvó ivókázók, helyeikről. Szent atyám! Mi történt?

A papák berohannak a tánczterembe. A mamák szíve összeszorul. Mi történt? — Semmi! papa — egy kis vasuti összeütközés. Nem első, nem utolsó ez évben. Nem rég Nagy-Kanizsán, ma Brassón. Már felkeltek. Két vasutyi — mert tehetyi, összeütközve karambolozott egy másikkal. — Tableaux!

Meg kell vallanom, a két angyali teremtes mellett egy szép fiatal asszony kivált a többi közül. Hogy kik e kiválasztottak — azt mindenkinek a gusztusa dik-

tálja. De a ki jelen volt, reájok is fog ismerni. — Ezeknek a szegény teremteseknek nem volt nyngtok. Minden tánczos részesülni akart a boldogságban, hogy legalább egy touron át az övének mondhasa. Mert az alatt, hogy körül forog a termen, csakugyan az övé. Ő vezetője, ő lovagja, ő az ura — hatalmában van. Ha tehetné, hány fiatal ember walterezne el egész az oltár lépcsőjéig azzal, kit egy touron át vezethet.

Szépen mulik az idő. A csárdás után jó a waltzer, újra polka, újra négyes, lancier, csárdás, és így tovább. A csillárok fehér lángjai már nem lobognak olyan vidáman, a légkör nem olyan tiszta, a zaj egyre hangosabb, a kedv nagyobb mérveket ölt, hanem azért az általános kimerülés egyre érezhetőbbé válik. A mamák kezdik visszatartani a leányokat, a kik maguk is érzik a pihenés szükségét. A fiatal emberek is érzik lankadni buzgalmukat, szóval: elérkezett a nagy szünet ideje.

Szünet után újra éledt a tánczterem; tiszta levegőjét újra megtölti a zaj, illat, meg a zene. Harsog a trombita, füttyöl a klarinét, édesen andalog a primhegedű. —

A vidámság még nagyobb, fesztelenebb a bizalmaság, szédítőbb a waltzer és még rosszabbul járnak a csárdást.

Ki volt a bálkirálynő?

Keleten, a BCU Cluj-Napoca.

F. k.

okozott itteni kedvezőtlen hangulat következtében jobb időkre halasztatott.

A márczius 13-iki 3-ik és a május 3-án tartott 4-ik választmányi ülésekben szintén keblü ügyek nyertek elintéztetést; új pártoló tagok vétetnek fel, távozók működők és pártolók jelentetnek be; a tanórákat rendszerint látogató működőkkel szemben követendő eljárás megállapittatik s intézkedés tétel, hogy hátraleghető pártoló tagok kötelezettségüknek eleget tegyenek; — a távozás folytán megürült ellenőri állás ideiglenesen betöltetik, s egy állandó vegyeskar létesítése tárgyában négyes bizottság küldetik ki.

Junius 17-én, miután 18 nő jelentkezett a működő tagok sorába való csatlakozásra, véglegesen megalkottatott az állandó vegyes- és női-kar. Ugyanezen ülésben vétetett tudomásul az elnök azon jelentése, mely szerint a helybeli német „Dalegylet“-tel a régebbi fennállott jó viszony újra helyreállott, miután személyes találkozás útján a félreértések kölcsönösen kiegyenlítettettek.

A 6-ik ülésben szeptember 1-én a tanév második felét kezdé meg az egyesület. Itt változtattak meg a tanórák hétfő és péntek helyett hétfő és csütörtökre azon indokból, hogy karnagyunk a német „Dalegylet“-be is karnagyul választatván, az órák összeütköztek. Ezen ülésnek messzekiható intézkedése vala azon eljárás is, a melynél fogva az erdélyrészi magyar köznevelődési egyesület brassói fiók-választmányára „Dalegylet“ erkölcsi és anyagi támogatására kéretett fel; mely érintkezésnek üdvös hatása ugy a november 7-én tartott 3-ik rendes, mint a folyó február hó 1-én rendezett farsangi rendkívüli estélyen kellemes benyomások közt vala észlelhető.

Az októberi és novemberi ülések az egyesület anyagi ügyeinek rendezése fölötti tanácskozással töltetnek ki; különféle átiratok tárgyalattak; tombolabizottság küldetett ki s a tombola sikerülése után a pénztáros utasítást kapott minden függőben levő tartozás kiegyenlítésére. Elrendeltetett a kóta- és irattár rendezése s leltár egybeállítás, és egy egyesületi házi zenekar végleges szervezésének időszerűsége mondatván ki, a szükséges intézkedések megtételére bizottság neveztetett ki.

A két utolsó ülésben, január 14. és február 4-én, az egyesület működő és pártoló tagjai vétetnek számba, elhatározattatik egy farsangi rendkívüli dalestély tartása, megállapittatik műsora s utalványoztatnak az arra szükséges összegek. Ugyanebben tüzetett ki a jelen tisztújító közgyűlés ideje s tárgysorozata.

A „Dalegylet“ működésének és munkásságának legjelentékenyebb része azonban a dalestélyek körül összpontosul. A múlt évben ugyanis egyesületünk tartott 3-ik rendes és 1-ik rendkívüli dalestélyt, melyeknek egyes jóhírű műkedvelők szíves közreműködése, a vegyes- és női-karok szerepeltetése által igyekezett változatosságot és érdekességet kölcsönözni. A négy estélyen előadott 18 férfi-, 3 vegyes- és 2 női-kar, 1 magánénekest és 1 kettősdalt; a melyek egytől-egyig dicsérettel állottak meg a közvélemény bírálatát.

Elismeréssel kell e helyen is megemlékeznünk Frank Lipót karnagy ur ügybuzgalmáról, szorgalmáról és zenei érzékéről, melylyel az egyesületet céljához közelebb jutni segítette.

Ezeket kívül, mint a megelőző évben is, közreműködött egyesületünk ott, hol vagy a jótékonyági cél, vagy a kegyelet adójának lerovásában s a felebaráti szeretet kifejezésénél közreműködni kellett; így pl.

márczius 11-én egyesületi elnök családi gyászában osztozkodott két gyászdal elénekülésével;

november 14-én a helybeli rom. kath. jótékonyági nőegylet estélyén;

november 15-én az erdélyi ág. hitv. ev. magyar gyámintézet alakuló ünnepélyes közgyűlésén működött közre két-két alkalmi dallal;

november 30-án pedig, szeretve tisztelt elnökének névünnepe alkalmából, testületi megjelenése és 3 karának elzengésével adott kifejezést iránta táplált tiszteletének és ragaszkodásának.

Örömmel ragadta meg — továbbá — az alkalmat, hogy az egyesületnek székhelyén tul is elismerést, jóhírnevet szerezzen, midőn február 6-án a helybeli philharmoniai egyet felhívására egyhangú lelkesedés közt kimondja, hogy gr. Zichy Géza zongoraművész fogadtatásán testületileg jelenik meg s az ő tiszteletére rendezendő banketten ötös bizottság által képviselteti magát. Ezen határozat alapján február 9-én az egyesület működő tagjai teljes számban hivatalos jelvény és zászló alatt jelentek meg az indóháznál, a bevonulásnál mint szellemi rokon első helyet foglalt el, a megérkezés estéjén pedig esti zenét rendezett. Másnap d. e. a hivatalos tisztelgésben a választmány, este pedig a hangversenyen és banketten küldöttei által vett részt, mely alkalommal egyetünk elnöke az egyesület nevében poharatis emelt az ünnepelt gróf ur egészségére.

Iskola-Anyanyelv - Kolozsvár

Felhívás.

Az országos kiállítás alkalmából az iparosok között nagyobb lendület kezd megindulni. Most a fémiparral foglalkozó iparosok között van mozgalom, szorosabb társulás alakulóban. Erre nézve felkérjük az alábbi felhívás közlésére. — Felesleges talán melegebben ajánlani ezen ügyet iparosainknak. Adjuk e helyett a felhívást teljes szövegében:

Polgártársak! A társadalom különféle rétegei bel- és külbajainknak orvoslása szempontjából társulatokat, egyleteket és szövetségeket alkotnak, hogy anyagi existenciájukat türethetőbbé s a létérti küzdelmeiket enyhébbé teghessék. Tehát miért maradunk mi a kor színvonalán alul? Értsünk egyet és összetett erővel alakítsuk meg az első budapesti lakatos és fémipar szövetséget.

Az országos kiállítás megmutatta, hogy mire képes a magyar ipar s ennek dicsőítésében nem szabad megelégednünk arról, hogy a kisiparos abban vajmi kevés szerepet játszott, melynek egyedüli oka a tőke és az osztrák tartományok behozatali czikkjein kívül, a hitel hiányában keresendő. Ugy, hogy a szegény kisiparos a kellő segéderők hiányában termékeit a nagy versenynyel szemben kellőleg értékesíteni nem bírja.

Ezen szövetséget célja leendő: kisiparosaink baján segíteni, belföldi piacainkról határozottan jobb terményeinkkel a külföldi gyártmányokat lecsorítani, sőt mi több: hazai gyártmányaink számára állandó külföldi piacokat is lehetővé tenni. Gazdasági válságunk nemzeti létünket fenyegeti, csak egyedül az ipar az, melynek virágzóvá tétele által önmagunkon is segíthetünk. Egyesüljünk tehát s ernenyedetlen fáradozásainkat az elmaradhatlan siker fogja koronázni.

A szövetséget feladata leendő: a különleges fém- és lakatosmunkák előállítását végezt a kisiparosokat berendezni, azok czélszerű előállításába bevezetni, számukra a segédzszerzőket beszerezni, és esetleg a járművek hajtására szükséges légszusz és víz dajának mérséklését kieszközölni; továbbá a nyers-terményeket tömegesen bevásárolni, a szükségeslethez mérten abból tagjait ellátni, a kézmunkákat tagjaitól átvenni és azok eladásáról gondoskodni, beszállított munkákra előleget adni és tagjainak olcsó hitelt nyújtani.

A szövetséget szervezése: a tagok két csoportra oszlanak és pedig ipart pártoló és ipart üző rendes tagokra. Az ipart pártoló rendes tag lehet mindenki, a ki a szövetséget részére legalább egy 50 frtos részjegyet ir alá, mely összeg 3 hó alatt, a később megnevezendő pénztáratnál, okvetetlenül lefizetendő, melyért a szövetséget által évi 5% kamat biztosittatik. Ipart üző rendes tag lehet minden önálló üzlettel bíró lakatos és fémiparos, vagy ezek özvegyei és kiskoru örökösei, ha önálló üzlet és legalább egy 50 frtos részjegy birtokában vannak, megjegyeztetvén hogy minden részjegy után hetenkint 1 frt fizetendő mindaddig, míg az 50 frnyi névérték el nem érik.

Végül pedig nélkülözhetlen erkölcsi támaszként fog szolgálni, hogy a szövetséget egy, a vas- és fémipart tüzetesen tárgyaló, annak vimányait terjesztő honi szaklap szerkesztését megindítja, melynek buzdítása által nemcsak mi magunk, hanem vidéki érdektársaink is serkentve lévén, fokozatos fejlődésünk előmozdításában hathatósan fog segédkezni.

Ezek előrebocsátása folytán ez ügy fontosságánál fogva, bizva minden igaz iparpártoló és ipart üző hazafi áldozatképességében, mely az előre remélt gyümölcsöket okvetlen meg fogja teremni, azon reményben fordulunk t. polgártársainkhoz, hogy ezen szövetségetnek minél több tagot fognak szerezni s azok névjegyzékét, az alábbi aláírási ívben az illetők által sajátkezűleg bejegyeztetvén, a kezdeményező értekezlet megbízottjához Árkai Sándor (VI. ker., Csen-gery-utca 47. és 49. sz.) épület- és műlakatos urhoz legkésőbb folyó évi márczius hó 15-ikéig beküldeni szíveskedjenek.

Ha az aláírások a kívánt eredményhez vezetnek az alakuló közgyűlés napjának határideje s az ugyanekkor kijelölendő végrehajtó- és alapszabálykidolgozó bizottság megválasztásának ideje, külön meghívás útján fog közöltetni.

Budapest, 1886. január hó 28-án.

Tisztelettel
a lakatos és fémipart üző iparosok
kezdeményező bizottsága.

Irodalom.

Felhívás a nemzethez Tancsics Mihály emlékiratairól érdeklében.

A nép igaz barátja, ki egész életét, szabadságát, vagyonát áldozta eszméiért, melyekkel a nép üdvét és jogait, az önkény hatalma által üldözötve, utolsó lehelletéig védte, nincs többé. Tancsics Mihály, a nép fia s a nép jogainak apostola, réme az erőszaknak és önkénynek, ma már az anyaföld alatt porlik, de lelkét, magasztos eszméit öröklő hagyta reánk műveiben. A sorsüldözött író agg napjaiban, az alólirott bizottság alakult meg, mely őt halála napjáig gyámoltotta, most pedig özvegyét, a legjobb hitvest, a legübb életársat, gondozza, a ki Tancsics Mihálynak mindvégig hű kísérője s örömeiben-bánatában részese volt. Ez a bizottság a mellett, hogy Tancsics Mihály sirját maradandó emléklél méltóképen kívánja megjelölni, egyszersmin, a haldoklónak adott szavát váltja be s köteleességet teljesít, a midőn kiadja összes műveit. A nyolczvanhat éves életútja szellemi munkásságának tartozunk azzal, hogy a vállalat nagy mérvű voltától vissza ne riadjunk.

Tancsics Mihály munkái csak ezután fognak gyűmölcsözni, azoknak tehát nemzetiünk művelődési történetében fenn kell maradniok. Hatalmas mozgató

volt ő a szabadelvű eszmék, a nemzeti önértzet és a népművelődés szellemének terjesztésében s egyes művei, mint a láng ragadták meg népünk különböző osztályait és segítették magasra emelni a felvilágosultság és hazaszeretet megszentelt fátyláját. Ki ne tudná, hogy ez óriási küdelemben, a míg a világosságot terjeszté, ő maga elveszté szemévilágát; míg hazája szabadságáért küzdött, ő maga börtönbe került s éveken át földalatti oduba temetve az önkény üldöző gyilkai elől, nem hagyta el azt a hazát, a melyben csak ugy maradhatott, hogy halottnak hitték. Tancsics Mihály irataiban merészen vannak lefestve a zsarnokok bünei, hiven a szegény emberek bajai s mindenki által érthetően, ihlett szavakkal van elmondva, miként lehetne az emberiség nyomoruságának véget vetni. Életpályája, kora, egy alvó nemzet újjászületési processusa földrengető mozgalmaival a tudomány, művészet és a társadalom terén.

Polgárok! Vegyék meg Tancsics munkáit, a megtagadott igazság könyveit! Nemes czélt mozditotok elő, mert megismeritek és terjesztitek a világosságot s a könyvekből befolyó jövedelemmel a nagy férfiu özvegyének szomorú napjai enyhítitek s alkalmat adtok arra, hogy Tancsics Mihály sirján büszke obeliszk hirdesse majd: A magyar nép halás szíve nem feleli azt, ki a népért élt, a népért halt!

Eddigél 12 kötet jelent még és összesen egyenkint is kaphatók a „Központi Tancsics-bizottság“ elnökénél (VIII. ker. Zerge utca 5. szám. I. emelet, 10. ajtó; Budapest) Bokros Józsefnél és minden hazai könyvkereskedésben. A meglevő tíz kötet ára 5 frt. de szegényebb sorsu polgártársainkra való tekintettel ugy intézkedtünk, hogy a kötetek egyenkint is kaphatók v. megrendelhetők 50—50 krért. A bizottság végül közhírré teszi, hogy a mint a hazafias nagy közönségnek anyagi támogatása lehetővé teszi, haladéktalanul ki fogja adni Tancsics Mihály többi politikai, társadalmi és szépirodalmi műveit is.

Helyi és vidéki hírek.

Az udvar Budapesten. A király ma szombaton az esti vonattal Budapestre megy s 12—14 napig ott fog tartózkodni. Két nappal később a királyné is oda megy Miramaréból. Mária Valéria főhercegnő is Budapestre megy, Rezső trónörökös és Stefania trónörökösne azonban csak az e hó második felében trtandó nagy táncestélyre utaznak le.

A trónörökös meghűtötte magát. Tizenkét éve már, hogy beteg nem volt s már hülés következtében kénytelen az ágyat őrizni. Állapotában javulás állott be.

A királyné névnapja, mint iskolai szünnap. Az osztrák közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy november 19-ike, mint a királyné névnapja az állami ipariskolákban, ipari szakiskolákban.

Tanügy. Hunyadmegye székhelyén Déván az állami tanítóképző intézet tanári kara f. évi január hó 10-én „Magyar tanító-képző“ czimű, havonként két izben megjelenő lapot indított meg Hetey Gábor képezdei igazgató szerkesztése alatt; társszerkesztők dr. Emericz Géza iglói és dr. Bartsch Samu bajai áll. képezdei igazgatók. Brassó megyében sok olyan áll. és közs. elemi iskolai tanító van, kik egykor a dévai vagy sz. kereszturni képezdek növendékei s kiket már csak az ezen képezdek iránt való kegyelet is a szóban forgó lap szellemi és anyagi támogatására szólít. Előfizetési ára egész évre 3 frt, mely összeg a szerkesztőhöz küldendő. — Brassó, 1886. évi február hó 8.

Koós Ferencz, kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Határozat. Hivatalos értesítés szerint a bolgár kormány köriratilag tudatta, hogy a szerb-bolgár határ a személyforgalomra nézve folyó hó 10-én elzáratik.

Valódi keleti dolog. Münzer Saul, Bukovinában bojani illetőségű gazdatiszt néhány nappal ezelőtt Oláhországban az ottani hatóság által, annak daczára, hogy rendes utlevéllel el volt látva, minden ok nélkül letartóztatott, január 18. óta bezárva tartatott és a román rendőség által az ok megjelölése nélkül az itteni városi kapitánysághoz tolonczoltatott. Klvánjuk, hogy Münzer Sanl e végett elégtételt fog keresni magának és kellő helyen feladati panassza tekintetbe fog vétetni annak daczára, hogy ő véletlenül zsidó, mi talán a román hatóságot ezen könnyelmű és indokolatlan eljárásra indithatta.

Baromfi-kedvelőknek. Az állatkert kiterjedt tyukasztata, melyben a legkiválóbb haszon- és disz baromfi fajok vannak tartva és kitűnő példányokban képviselve, részint új fajok beszerzése, részint vérfrisztitül és e hiányok pótlásául első rangu külföldi tenyésztőktől beszerzett, illetve kiegészített. Az ok-szerű baromfi tenyésztő közönség évről évre fokozott mértékben keresi fel megrendeléseivel az állatkert tenyészdéjét, a mi fényes bizonyítéka annak, hogy az hivatásának eleget tesz. Tenyésztőjásokra megrendeléseket már elfogad az igazgatóság, és árjegyzéket kívánatra küld bérmentve.

Törvényszéki csarnok.

Február 17-én, d. e. 9 órakor: Klucs János súlyos testi sértésért; Jakab János, Orbán Julis és Kotzea Dumitru mindhárom külön-külön lopásért.

Február 19-én, d. e. órakor: Stojka Niculae s társai, Galacson Tóni s társa, Ardelean Vaszie mindhárom külön-külön lopásért és Bival Niculae súlyos testi sértésért.

Február 26-án, d. e. 9 órakor: Kicsi Ferencz, ifj. s id. Rojta Juon s Lörincz Ferencz mindhárom külön-külön súlyos testi sértésért.

Felolvasás a Brassói és Kádó-lakosok Sztarényi József

H I R D E T M E N Y E K.

Szám 1168./1886.

Brassó megye alispánjától.

Zahl 1168. - 1886.

Nro. 1168. - 1886.

Szám 255. - 1886.

(62) 3 3

Árlejtési hirdetmény.

Brassó megye törvényhatósági bizottsága mult évi június 9-én tartott közgyűlésében meghatározván Brassóban egy katonai csapatkórház felépítését, ezen 211587 frt 32 krral előirányzott építkezés fogantatásának biztosítása céljából 1886. évi márczius hó 3-án délelőtti 10 órakor Brassó megye alispánjának hivatali helyiségében zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Versenyezni óhajtók felhivatnak, a munkát elvállalására vonatkozó, 50 krral helyezett és 10580 frt bántpénzzel ellátott zárt ajánlatukat alólirt alispánnal, avagy a fentebbi kitűzött napon legkésőbb délelőtti 10 óráig a versenytárgyalást vezető bizottságnál benyújtani.

A tervek, költségvetések és feltételek Brassó megye alispáni hivatalánál a rendes hivatalos órákban megtekinthetők.

Brassó, 1886. február 1-én.

Roll Gyula,
kir. tan. alispán.

(70) 2-3

Vizitations-Kundmachung.

Der Vertretungskörper des Kronstädter Komitates hat in seiner am 9-ten Juni 1885. abgehaltenen Generalversammlung den Bau eines Truppenhospitals in Kronstadt, beschloffen.

In Folge dieses Beschlusses wird, zur Sicherstellung des mit einer Bausumme von 211587 fl. 32 kr. veranschlagten Baues am 3-ten März 1886, Vormittags 10 Uhr im Amte des Untergepfandes des Kronstädter Komitates eine Offertverhandlung abgehalten.

Unternehmungslustige haben ihre versiegelten, mit 50 kr. gestempelten und einem Badium von 10580 fl. belegten Offerte dem gefertigten Vicegespan, — oder am genannten Tage bis längstens 10 Uhr Vormittags der Offertverhandlungs-Commission zu übergeben.

Die Pläne, Kostenaufschläge und Bedingungen können in den gewöhnlichen Amtsstunden in Kronstadt im Amte des Vicegespans eingesehen werden.

Kronstadt, am 1. Februar 1886.

Julius Hoff.

Publicatiune de licitatie minuenda.

Comisiunea municipală a comitatului Braşov în adunarea sa generală ținută în 9 Iunie a. trecută decizendă edificarea unui spitalu militar în Braşov, pentru asigurarea acestei edificări preliminate cu 211.587 florini 32 kr. a se defige licitațiunea minuendă pe 3 Martiu 1886 la 10 ore ante meridiane în cancelaria vice-comitetului a comitatului Braşov.

Doritorii de a licita se provocă aşi presenta ofertulă de 10580 fl. provăduţi cu timbru de 50 kr. în cancelaria vice-comitetului, celă multă până la 10 ore a. meridiane a zilei prefapte şi anume la comisiunea de licitațiune.

Planurile, spesele preliminate şi condițiunile se potă vedea în orele oficiöse în cancelaria vice comitetului comitatului Braşov.

Braşov, în 1 Fevruariu 1886.

Juliu Roll.

Pályázati hirdetmény.

Brassó megye hétfalusi járásához tartozó Bácsfalu, Türkös, Csernát-falu és Hosszufalu nagyközségekből álló körben lemondás folytán üresedésbe jött, 600 frt évi fizetéssel, 50 frt szállás-bér, 30 kr beteglátogatási és 30 kr halottkémlelési díjjal javadalmazott körorvosi állomásra ezenel pályázat nyitattik.

Pályázni óhajtók felhivatnak, mikép az 1876. évi XIV. törv.-czikk 143. §-sa értelmében szabályszerűen felszerelt pályázati kérelmüket 1886. évi márczius hó 20-áig alattírt járási szolgabíróhoz annyival bizonyosabban nyujtsák be, mivel elkésve érkezett folyamodványok nem fognak tekintetbe vétetni.

Hosszufalu, 1886. február 4.

Henter Gábor,
szolgabíró.

Szám 1133./1886. — alisp.

Hirdetmény.

Brassó megye közigazgatási bizottsága az 1886. évi január hó 11-én kelt 22. számú rendeletével a Brassó megyebeli törvényhatósági utak fentartása céljából az 1886. évre szükséges 4750 kavicsshalom szállítását 14465 frt összeg erejéig engedélyezte.

A fent említett szállítás foganatosításának biztosítása céljából az 1886. évi február hó 26-ik napjának délelőtti 9 órájára a brassó megyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi szállítás végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bántpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó felosztási kimutatás és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Ajánlatok elfogadtatnak:

- 1) a felosztási kimutatás egyes tételeiben felsorolt utazaskozokra;
- 2) főajánlatok az egyes utmesteri szakaszokra; de ezekben határozottan kimondandó, hogy beléegyez-e ajánlattevő ajánlatának esetleges osztásába, vagy nem.

Ha a Brassó megyebeli községek mint ilyenek akarnak ajánlatot tenni, akkor kötelesek a szolgabíró ur által láttamozott községi felhatalmazványt az ajánlatához csatolni, s ez esetben mentesek a bántpénz és biztosíték letételétől, de minden egyéb feltétel reájuk is vonatkozik.

Brassó, 1886. február hó 4-én.

Roll Gyula,
kir. tan. alispán.

(75) 1-3

Szám 456. - 1886.

Pályázati hirdetmény.

Kapesán mult 1885. év október 1-én 4881./85. szám alatt kelt pályázati hirdetményemnek, ezennel a járásomhoz kebelezett Botfalu nagyközségben lemondás folytán üresedésbe jött, 700 forint felemelt évi fizetéssel javadalmazott községi orvosi állomásnak választás útján leendő betöltésére újabb pályázat nyitattik.

Pályázni óhajtók felhivatnak, miszerint az 1871. évi XVIII. törvényczikk 74., illetve az 1876. XVI. törv.-czikk 143-ik §-sa értelmében szabályszerűen felszerelt, nyelvismeretüket igazoló kérvényeiket a folyó évi márczius hó 27-éig este 6 óráig alólírtakhoz annál is inkább beadni, mivel később beérkező folyamodványok nem fognak tekintetbe vétetni.

Az élethossziglan megválasztandó községi orvost a 700 frtnyi évi fizetésen felül minden halotti szemle után 30 kr, minden beteglátogatás után napnál 20 kr, éjjel 30 kr illeti. A himlőoltás és a huszszemle díjtalanul teljesítendő.

A községi orvos egy házi gyógytár tartására köteles; a német nyelvbeni teljes jártassága szükséges, a magyar és román nyelv tudása előnyös.

Ha a megválasztott községi orvos elutasítást el akarja hagyni, akkor állomását

Végül megjegyeztetik, hogy a választás folyó évi márczius hó 31-én délelőtti 10 órakor Botfalu község házánál fog megejtetni, hogy a megválasztandó községi orvos köteles állását legkésőbb folyó május hó 1-én elfoglalni, és végül, hogy a választó közönség, ha nem lesznek kellő számú vagy minőségű pályázók — az összes gyógyászat tudorai törvényes előnyben részesítettnek —, a választást esetleg meg fogja tagadni. A pályázók személyes bemutatása kívánatos.

Bővebb felvilágosítással alólirt járási szolgabíró, valamint Botfalu község előjárósága készségesen szolgál.

Földvár, 1886. január hó 31-én.

Brassó megye alvidéki járás szolgabírája
(73) 1-2 Pildner Ferencz.

Szám 102./1886.

(67) 1 1

telekvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szent-ágotai királyi járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a verdi ev. luth. egyházi pénztár végrehajthatónak verdi Orendi Sofia végrehajtást szenvedett elleni 39 frt 70 kr tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szent-ágotai kir. járásbíróság területén lévő és a verdi 489. számú telek-jegyzőkönyvben A + 1-36. rendszámok alatt, továbbá a verdi 32. számú telek-jegyzőkönyvben A + 3, 6-8, 11, 16, 18, 22-30, 32, 34, 35, 38, 44, 45, 52. és 55. rendszámok alatt, és a verdi 497. sz. tljkvben A + 1. rsz. alatt felvett ingatlanokra az árverést 892 frt 02 kr ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebbi ingatlanok az 1886. évi márczius hó 27-ik napján délelőtti 9 óra kor a Verd község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 89 frt 20 krt készpénzben vagy az 1881. évi 60. törvényczikk 42. §-ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminis-terri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadék-képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. törv.-czikk 170. §-a értelmében a bántpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szent-Ágotán, 1886. január 6.

A kir. járásbíróság mint telekvi hatóság.
S. Pildner Károly,
kir. járásbíró.

Zikeli Henrik
Brassó, nagy-utca 501.
Ajánlja
legjobb rendszerű, jó
varrógépeit
mérsékelt áron.

J E L E N T É S.

Van szerencsém tisztelettel ajánlani a nagyérdemű ügy helybeli, mint vidéki közönségnek már sokak által kipróbált, kitűnőnek talált, egyedül nálam kapható

ARADI LISZTET,

a mely felülmul minden helyi gyártmányt. Ugy olcsóság, mint kitűnő minőség legjobb ajánlói ezen lisztnek.

A n. érd. közönségnek csak egy kísérletébe kerül s meggyőződhetik arról, hogy a helyi piacon a legjobb s legolcsóbb, kitűnő hírnévnek örvendő aradi lisztet biztosított minőségben csak alulírtánál kaphatók.

Teljes tisztelettel

Fuchs B.,

Nagy-utoza, Ridély-féle ház.

(65) 1-2

A 87 év óta fennálló

badalmazott (64) 1-4

CS. KIR. SZÁ-

takaró- és pokróczgyár

ezőlirt LICHTEHAUSER özeve s fia

széktől bécsi rakára útján

lótakarókat

190 ctm. hosszú, 130 ctm. széles, elpusztíthatlan minőségben, sőtét alappal, élénk szegéllyel, darabonként 1 frt. 60 kr. csomagolással.

Továbbá eladunk, a míg a készlet tart.

zsemlyeszínű lótakarókat

2 méter hosszú és körülbelül 1 1/2 méter széles, egy hatszoros kékvörös vagy feketevörös szegéllyel, elpusztíthatlan minőségben, darabja 2 frt. 50 kr. csomagolással.

Legalább 10 darab vásárlásánál 1 darab ingyen, vagy a vételár 10%-a elengedtetik.

Szállítás utánvéttel. Nem felszóló árú visszavétel.

Csak a tömeges gyártás és az óriási fogyasztás teszi lehetővé, hogy ezen lótakarókat ezen szokatlan nagyságban és e kitűnő minőségben s ilyen rendkívül olcsó áron adhatjuk. Köszönő-levelek százai betekintethetők nálunk.

A cím jól megfigyelendő

Pferde-Decken-Fabriks-Haupt-Niederlage
Wien, I. Rothenthurnstrasse 14.

Fővárosi hitelszövetkezet.

Intézetünk üzletrészejegyeire (110 frt) úgy Budapesten az igazgatóságnál, mint vidéken az erre felhatalmazott képviselőségeknél folyton elő lehet jegyezni. A tagok 50—1000 forintig, kedvező feltételek mellett, személyes hitelre is, melynek művelése az intézet egyik főcélja (váltó és jótálló nélkül) csekély, minden 100 frt után csupán

heti 50 krral törleszhető kölcsönt

nyerhetnek, 6%-os kamatra, úgy hogy az öngondoskodásnak ez a módja minden keresetképes és elfogadható hiteli egyénre (nőkre nézve is) előnyös és ajánlatos.

Bővebbet a képviselőségeknél vagy az igazgatóságnál, (VIII. ker., Főherceg-Sándor-utca 32. sz.), hol egyszerű levélbeli kérészködékre részletes felvilágosítások készséggel adatnak.

Budapest, 1886. február hóban.

Az igazgatóság.

(69) 1-5 Fundatia pentru Scoala - BCU Cluj- Napoca.